

Zápis do školy

**Mgr. Jaroslava Letáková
Speciální pedagog ZŠ Slovanka
letakova.zs@seznam.cz
ZŠ Slovanka
Česká Lípa
2023**

Termín a místo zápisu

☐ Zápis do 1. ročníku základního vzdělávání proběhne dle § 36 odst. 4 šk. zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon ve dnech od 1. dubna do 30. dubna. Tento termín se vztahuje i na školy soukromé a církevní. Termín pro letošní rok v ZŠ Slovanka je **10. 4. 2025**, od 14.00 do 18.00 hodin.

☐ Místo a dobu zápisu stanoví ředitel školy, a to v souladu s § 36 odst. 4, a oznámí to způsobem v místě obvyklým (viz § 46 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon).

Práva a povinnosti rodičů

☐ Zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce, a to v době od 1. dubna do 30. dubna kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku.

☐ Zákonný zástupce dítěte může pro žáka zvolit jinou než spádovou školu. Důvodem nepřijetí dítěte do vybrané školy je především kapacita školy.

Přijetí dětí mladších šesti let

☐ Dítě, které dosáhne šestého roku věku v době od září do konce června příslušného školního roku, může být přijato k plnění povinné školní docházky již v tomto školním roce, je-li přiměřeně tělesně i duševně vyspělé a požádá-li o to jeho zákonný zástupce.

☐ Podmínkou přijetí dítěte narozeného v období od září do konce prosince je doporučující vyjádření školského poradenského zařízení.

☐ Podmínkou přijetí dítěte narozeného od ledna do konce června doporučující vyjádření školského poradenského zařízení a odborného lékaře, která k žádosti přiloží zákonný zástupce.

Odklad povinné školní docházky

O odkladu školní docházky rozhoduje ředitel školy, odloží začátek povinné školní docházky na základě písemné žádosti zákonného zástupce dítěte o jeden školní rok.

K žádosti musí být doložena dvě doporučující posouzení:

a) posouzení příslušného školského poradenského zařízení (PPP, SPC)

b) posouzení odborného lékaře (dětského lékaře) nebo klinického psychologa

Povinná školní docházka:

- povinná školní docházka se vztahuje na státní občany České republiky,**
- na občany členských států Evropské unie,**
- na jiné cizince, kteří mají na území ČR trvalý nebo dlouhodobý pobyt,**
- na azylanty, osoby požívající doplňkové ochrany**
- a účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky.**

Zápis je vstupní branou do školy

- Legislativní akt**
- Orientační „diagnostika“ dítěte – depistáž a prevence**
- Informace pro rodiče**
- Seznámení s prostředím, navázání kontaktu s učitelkou, seznámení se s požadavky a organizací školy**
- Cílem je posílit sebevědomí dítěte, dát mu možnost prožít pocit úspěchu**

Organizace zápisu

Formální část

(zákonný zástupce předá požadované údaje dané školským zákonem a požádá o zápis dítěte k plnění povinné školní docházky)

Jedná se o zahájení správního řízení. Výsledky se rodiče dozví z webových stránek školy - děti budou vedeny pod registračními čísly. V případě žádosti o odklad je správní řízení přerušeno.

Motivační část

(jde o motivaci dítěte a orientační posouzení školní připravenosti)

Obsah formální části

Při podání žádosti o přijetí k povinné školní docházce uvede zákonný zástupce tyto náležitosti:

- Jméno a příjmení žadatele (dítěte)**
- Datum narození dítěte**
- Místo trvalého pobytu, adresu pro doručování**
- Označení správního orgánu, jemuž je žádost určena (ředitel školy)**
- Rodný list dítěte (občanský průkaz zákonného zástupce)**

(Žádost o přijetí k základnímu vzdělávání)

Dále se doporučuje, aby zákonný zástupce školu informoval:

- Předchozí vzdělávání (MŠ)**
- Státní občanství**
- Postižení, znevýhodnění**
- Zdravotní obtíže, jiné obtíže**
- Jméno a příjmení zákonného zástupce**
- Trvalé bydliště zák. zástupce**
- Adresa pro doručování**
- Telefon**

(Zápisový lístek)

Škola poskytne zákonným zástupcům informace o:

- ☐ Vyučovacím jazyku, případně o jiných záležitostech, např. písmo Comenia Script,**
- ☐ Možnosti udělení odkladu školní docházky**
- ☐ Možnosti vyrovnat vývoj dítěte docházkou do mateřské školy nebo přípravné třídy, kterou zřizuje ZŠ Slovanka**
- ☐ Možnostech rozsahu a nabídky individuální pomoci (školní spec. pedagog, návštěva SPC apod.)**

Obsah motivační části

Cílem je:

- ☐ motivovat dítě pro školní docházku**
- ☐ seznámit ho s prostředím školy**
- ☐ orientačně zjistit úroveň jeho dosažených znalostí a dovedností, úroveň připravenosti na školu**

Forma motivační části

- ☐ Neformální aktivity – rozhovor, hra, cílené aktivity na zhodnocení dovedností dítěte, prohlídka školy**
- ☐ Dítě nemá být podrobena diagnostickému testování**
- ☐ Přímá interakce s dítětem – do 20 minut**
- ☐ Formy podobné herním činnostem – může být doba až 60 minut**

Které oblasti jsou pro posuzování školní zralosti důležité?

- Tělesný (somatický vývoj) a zdravotní stav
(posuzuje lékař)**
- Poznávací (kognitivní funkce)**
- Pracovní předpoklady**
- Emocionálně sociální zralost**

Poznávací funkce

- Vizuomotorika**
- Řeč**
- Sluchové vnímání**
- Zrakové vnímání**
- Vnímání prostoru**
- Vnímání času**
- Základní matematické představy**

Vizuomotorika a grafomotorika

☐ Hrubá motorika – dostatek příležitostí k přirozenému pohybu

☐ Jemná motorika- stavebnice, skládanky, korálky

☐ Grafomotorika - soubor psychomotorických činností, které jsou vykonávány při psaní a kreslení. Při psaní je potřeba vykonávat účelné pohyby, které jsou založeny na koordinaci oka a ruky. Kreslí postavu s trupem a všemi jejími částmi. Postava je bohatá na detaily.

☐ Lateralita, úchop tužky

Řeč

- Na řeč jsou kladeny ve škole vysoké nároky
- Česká škola je založena na verbálních dovednostech
- Foneticko-fonologická rovina – výslovnost
- Lexikálně sémantická rovina - slovní zásoba
- Morfologicko-syntaktická rovina - mluví ve větách, gramaticky správně
- Pragmatická rovina - navazuje verbální kontakt

Sluchové vnímání a paměť

- Schopnost naslouchání (pohádky)**
- Sluchová diferenciacce (měkčení, délka)**
- Sluchová analýza a syntéza (rozlišování první hlásky ve slově, rýmy)**
- Sluchová paměť (básničky)**
- Vnímání rytmu (napodobí rytmus)**

Zrakové vnímání a paměť

- Barvy**
- Odliší shodné a neshodné dvojice**
- Doplní chybějící části obrázku, poskládá obrázek**
- Pozná obrázky**

Vnímání prostoru

- Nahoře, dole**
- Vpředu, vzadu**
- První, poslední**
- Vlevo, vpravo**
- Uprostřed**
- Hned před, hned za**

Vnímání času

- Časová posloupnost**
- Dny v týdnu, roční období**

Matematické představy

- Porovnávání (stejně, více, méně)
- Řazení (podle velikosti)
- Třídění (podle kritérií)
- Množství (číselná řada do..., množství do 6)
- Tvary

Pracovní předpoklady

Projevuje zájem o činnosti

Dokáže se soustředit

Projevuje samostatnost

Vydrží pracovat v klidu

Dokončí úkol

Sociální a emocionální dovednosti

- Zvládá odloučení od rodičů**
- Komunikuje s paní učitelkou**
- Správně reaguje na pokyny**
- Dokáže dát najevo svoje potřeby**
- Dokáže překonávat překážky**
- Adaptuje se na změny**
- Spolupracuje**

Sebeobsluha

(U zápisu zřejmě nepoznáme, ale právě tyto sociální situace mohou být pro děti stresující)

Hygiena

Oblékání

Stolování

Doporučení pro rodiče na základě získaných informací

- ☐ Je vhodný odklad školní docházky?
(může poradit i školní speciální pedagog)**
- ☐ Doporučení k návštěvě logopeda, pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogického centra, jiného odborníka**
- ☐ Doporučení pro další rozvoj dítěte – např. seznámit rodiče s Desaterem pro rodiče (MŠMT 10670/2014 a upozornit je na oblasti, na které se mají především zaměřit)**
- ☐ Naše škola pořádá Školu hrou před nástupem do 1. třídy**

Další doporučení

- ☐ Návštěva MŠ, přípravné třídy, logopedický nácvik**
- ☐ Různé pracovní listy a pracovní sešity
(možnost stažení i z internetu)**
- ☐ Povzbuzování dítěte, věnujte dítěti pozornost, vyprávějte mu, pověřujte dítě drobnými úkoly, rozvíjejte slovní zásobu, sami se zapojte do her, učte dítě pravidelnému dennímu režimu, vytvářejte sociální situace, kdy dítě bude uplatňovat společenská pravidla.**

Doporučení pro rodiče

- Porad'te se s MŠ, možnost vidět dítě při činnosti**
- Opravdu zodpovědně promyslet odklad do školy**
- Zaměřit se v dalším období na dohnání a doplnění slabých stránek**
- Současně dále rozvíjet silné stránky, nenechat dítě stagnovat**
- Nejlépe i mimo MŠ docházet s dítětem na nějakou volnočasovou aktivitu – cvičení, keramika, plavání...co bude dítě bavit.**
- Rozvíjet i návyky vhodné pro školu**
- Najít si každý den čas na hru a povídání s dítětem (čtení pohádek)**

Jak můžete pomoci svým dětem – doporučení pro rodiče (MŠMT č.j.10670/2014)

- ☐ Věnujte dítěti soustředěnou pozornost** – při rozhovoru s ním se nezapývejte jinou činností, dejte mu najevo zájem, trpělivě je vyslechnete, projevujte vstřícnost a přívětivé chování.
- ☐ Vyprávějte dítěti a čtěte mu** – televize, video, počítač nenahradí lidské slovo a osobní kontakt.
- ☐ Pověřujte dítě drobnými úkoly a domácími pracemi** – pěstujte tak jeho samostatnost a zodpovědnost, rozvíjíte i motoriku.
- ☐ Rozvíjejte poznání z oblasti života lidí, zvířat i rostlin** – vedle obecné informovanosti rozšiřujete i jeho slovní zásobu.

- ☐ Vybírejte vhodné hry a činnosti, sami se do nich zapojte** – stavebnice, skládky, dějové obrázky i práce s drobným výtvarným materiálem rozvíjejí poznání a tvořivost. Vaše účast posiluje citovou zralost dítěte.

- ☐ Upevňujte prostorovou orientaci a pojmy nahoře, dole, vlevo, vpravo, před, za** – výrazně to ovlivňuje základy psaní, čtení a počítání.

- ☐ Dbejte na vhodné pohybové aktivity a zdravé stravování** – příroda je velká tělocvična.

- ❑ **Trénujte změny denního režimu související se školní docházkou** – ranní vstávání, odbourávání odpoledního spaní, čas pravidelného ukládání k večernímu spánku zmírní každodenní stres pro děti, zákonné zástupce i pedagogy. Připravujte dítě na to, co ho čeká nového v době školní docházky.
- ❑ **Vytvářejte sociální situace, kdy se dítě učí jednat s jinými lidmi** - uplatňovat základní společenská pravidla při jednání s lidmi, vyřizovat drobné vzkazy, nebát se komunikace ve známém prostředí, umět pozdravit, poprosit, poděkovat, omluvit se, představit se.

Další doporučení

☐ Pokud už rodiče navštěvují SPC, PPP, neurologa apod., je dobré poskytnout škole zprávu, případně odborný posudek.

☐ Promyslet pomoc dítěti už před nástupem do 1. třídy (IVP s podpůrnými opatřeními, asistent pedagoga, příprava pracovního místa, příprava pomůcek, odborná pomoc učiteli, systém pomoci rodičům...).

Závěrečné shrnutí

Nástup do 1. třídy je důležitým mezníkem v životě celé rodiny. Zápis je bránou do školy.

- Spolupráce s rodiči**
- Láskyplná důslednost**
- Vstřícnost a pochopení**
- Příjemná atmosféra**

Doporučená literatura pro rodiče:

Šimonovy pracovní listy

www.jdemedoskoly.cz

www.detskestranky.cz

www.sikovny-cvrcek.cz

Použitá literatura :

- ☐ Bednářová, J., Šmarová, V.: Školní zralost. Computer Press, Brno 2011, ISBN 978-80-251-2569-4**
- ☐ Bednářová, J., Šmarová, V.: Diagnostika dítěte předškolního věku. Computer Press, Brno 2011, ISBN 978-80-251-1829-0**
- ☐ Novotná, I.: Pracovní sešit předškoláka. Computer Press, Brno 2011, ISBN 978-80-251-2806-0**
- ☐ Doporučení k organizaci zápisů k povinné školní docházce -č.j. MŠMT- 10670/2014**

Děkuji za pozornost.

kontakt:

Speciální pedagog ZŠ Slovanka

letakova.zs@seznam.cz